

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/178/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312210665
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8312210665.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcom: 1. S. M., bytom X., X. P. XXXX/X, zastúpenú opatrovníkom F. M., bytom X., X. P. XXXX/X, 2. U. M., bytom X., X. P. XXXX/X, toho času na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníčkou O. M., S. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, o zaplatenie 355,05 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 18C/161/2012-27 zo dňa 25. 09. 2012 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa s výnimkou výroku, ktorým súd konanie ohľadom istiny vo výške 355,05 Eur s úrokom z omeškania vo výške 44,95 Eur zastavil a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zastavil konanie ohľadom istiny vo výške 355,05 Eur a úroku z omeškania vo výške 44,95 Eur. Odporcov v 1. - 2.rade zaviazal spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi tam uvedené sumy s prísl., ako aj uhradiť mu trovy konania vo výške 682,03 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalším výrokom vyslovil, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že bolo preukázané, že odporkyňa v 1. rade ako dlžníčka a odporca v 2.rade ako spoludlžník uzatvorili s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorého bol poskytnutý úver vo výške 3 651,33 Eur. Odporcovia sa zaviazali splácať úver v 60-tich mesačných splátkach po 93,50 Eur so začiatkom splácania od 11. 04. 2004 do 11. 02. 2009. Zároveň dohodli pevnú úrokovú sadzbu 14,3 % ročne. V dôsledku neplatenia splátok riadne a včas, právny predchodca navrhovateľa vypovedal zmluvu a vyzval odporcov na uhradenie dlžnej sumy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08. 12. 2006 pôvodný veriteľ VÚB a. s. postúpil túto pohľadávku navrhovateľovi, ktorý s odporcami dňa 24. 07. 2009 uzavrel Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu, z ktorej je zrejmé, že odporcovia majú dlh vo výške 2 339,66 Eur s prísl., tento uznali a zaviazali sa splácať počnúc dňom 27. 08. 2009 v 28-tich mesačných splátkach po 500 Eur s tým, že ak neuhradia čo i len jedinú splátku, stane sa zročnou celá dlžná suma. Z uvedenej dohody vyplýva, že odporcovia pri uznaní dlhu mali vedomosť o jeho premlčaní. Ďalej právne poukázal na ust. § 100 ods. 1, § 110 ods. 1 a ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že vychádzajúc zo skutočností, že odporcovia dlh uznali voči navrhovateľovi dňa 24. 07. 2010, súd námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom ako nedôvodnú do úvahy nebral. Poukázal, že navrhovateľ ohľadom istiny vo výške 355,05 Eur a úroku z omeškania zobrať návrh späť, preto v tejto časti konanie zastavil. Požadoval však priznať úroky z omeškania podľa ust. § 369 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo výške 14,75 % ročne od 13. 04. 2007 do zaplatenia. Zohľadňujúc čiastočné úhrady zaviazal odporcov k úhrade zákonného úroku z omeškania ako uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania rozhodol tak, že ich k úhrade zaviazal odporcov, ktorí v konaní úspech nemali podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a ktoré pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 33 Eur a z trov právneho zastúpenia. O trovách vedľajšieho účastníka rozhodol tak, že náhradu mu nepriznal, vzhľadom na to, že procesné postavenie vedľajšieho účastníka odôvodnil od procesného postavenia účastníka na strane, ktorého vystupoval. Keďže odporcovia nemali v tomto konaní úspech, nevzniklo im ani právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie vedľajší účastník, okrem výroku zastavujúceho konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vec posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Poukázal, že k odstúpeniu zmluvy došlo 12. 02. 2007. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušila. Ak je zmluva zrušená, každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo je podľa nej dostal (§ 457 Občianskeho zákonníka). Ide teda o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčuje v 2-ročnej premlčacej dobe. Ak došlo k 12. 02. 2007 k zrušeniu zmluvy, nemohlo dôjsť titulom zrušenej zmluvy k uznaniu záväzku a aj námietka premlčania je dôvodná. Na podporu stanoviska predložil aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 69/2012, 7Co 64/2012 a iné. Vytykal prvostupňovému súdu aj výšku úrokov z omeškania, ktorú priznal v rozpore s občianskoprávnymi predpismi poukazujúc na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal aj na početové nezrovnalosti vyplývajúce z toho, že podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku žalobca žiadal žalobou 555,05 Eur a žalovaní v priebehu konania zaplatili sumu 200 Eur a neskôr ďalších 200 Eur, nepochopil z čoho pozostáva priznaná suma 355,05 Eur. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznať mu trovy prvostupňového konania a trovy odvolacieho konania.

Odvolací súd v zmysle zásad upravených v ust. § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Súd prvého stupňa tiež dokazovaním zistil, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa VÚB a. s. a odporcami dňa 24. 02. 2004, a to odstúpeniu s účinnosťou od 12. 02. 2007 z dôvodu, že dlžníci poskytnutý úver nesplácali riadne a včas. Neskôr dňa 24. 07. 2009 uzavrel Dohodu o uznaní splátkového kalendára a o uznaní záväzku s odporcami, z ktorej vyplýva, že odporcovia uznali svoj dlh voči navrhovateľovi vo výške 2 339,66 Eur, vrátane príslušenstva a nákladov na inkasné konanie. Zároveň sa dohodli, že dlžnú sumu mu budú splácať v splátkach po 500 Eur, pričom prvá bola dohodnutá na deň 28. 07. 2009. Zároveň sa dohodli, že v prípade, ak odporcovia dlžnú sumu nebudú splácať, stane sa splatným celý zvyšok pohľadávky. Zároveň vyhlásili, že ohľadom premlčania dlhu a jeho následkoch vedomosti majú.

Vedľajší účastník poukazoval na to, že nárok navrhovateľa je premlčaný a žiadal, aby súd návrh zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

Podľa § 558 Obč. zák., ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiiteľnú domnienku. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol alebo že v čase uznania neexistoval. Nemôže sa však brániť s námietkou premlčania.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 24. 07. 2009 Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Táto dohoda o splátkach je typickým formulárovým ošetrovaním vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľom predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s vyhlásením o vedomosti premlčania dlhu.

Zámerom navrhovateľa bolo dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním tejto dohody. Odvolací súd je toho názoru, že uvedenú dohodu je potrebné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa.

Je potrebné zdôrazniť, že v súvislosti s ochranou spotrebiteľa, a to v zmysle, že právny vzťah, ktorý existuje medzi navrhovateľom a odporkyňou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní Dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo k službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, pretože obidva tieto znaky nekalosti (nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa) boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto Dohoda o uzatvorení splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika, neplatná.

Pri vyhodnocovaní praktiky dodávateľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej smernice (čl. 5 - 9) o nekalú obchodnú praktiku a nie o odbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí.

Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené preto v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. napadnutý rozsudok zrušil a v súlade s ustanovením § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní prvostupňový súd sa vyporiada s tým, čo je základom nároku navrhovateľa, o aký návrh ide (v akej výške - správnosť, ktorú preverí), po ustálení ktorého v prípade, že pôjde o nárok podľa ust. § 451 a ust. § 457 Občianskeho zákonníka, musí sa vyporiadať aj so vznesenou námietkou premlčania vedľajším účastníkom a posúdiť obsah Dohody o splátkovom kalendári a uznaní záväzku odporcami a ich prehlásenia o vedomosti premlčaného dlhu.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách celého konania, vrátane všetkých účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.